

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 362/06-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. novembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. 4 C 123/05 a Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 6 Co 123/06 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. novembra 2006 doručená sťažnosť I. K. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Okresným súdom Bardejov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 4 C 123/05 a Krajským súdom v Prešove (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 6 Co 123/06.

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 4 C 123/05-45 z 26. júna 2006 a krajského súdu č. k. 6 Co 123/06-49 z 23. augusta 2006 s tým, aby boli obe uznesenia zrušené, krajskému súdu prikázané ďalej konať vo veci samej a spravodlivo o nej rozhodnúť. Požaduje tiež priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške minimálne 150 000 Sk spoločne a nerozdielne od okresného súdu a od krajského súdu. Napokon sa domáha náhrady trov právneho zastúpenia, pričom zároveň žiada, aby vzhľadom na jeho majetkové pomery mu ústavný súd ustanovil právneho zástupcu na trovy štátu.

Zo sťažnosti vyplýva, že od 11. apríla 2005 sťažovateľ vedie súdny spor o neplatnosť platobného výmeru na nájomné na okresnom súde pod sp. zn. 4 C 123/05. Hoci v tejto veci okresný súd 10. marca 2006 vydal rozsudok, stalo sa tak nelegitímne, lebo rozsudok bol vydaný pred vyriešením otázky zaplataenia súdneho poplatku. Uznesením okresného súdu č. k. 4 C 123/05-45 až zo dňa 26. júna 2006 bolo rozhodnuté, že sa sťažovateľovi nepriznáva oslobodenie od súdneho poplatku. Proti uzneseniu podal odvolanie a uznesením krajského súdu č. k. 6 Co 123/06-49 z 23. augusta 2006 bolo uznesenie okresného súdu o nepriznaní poplatkového oslobodenia potvrdené. Z uznesenia sa nedá posúdiť, či sa týka súdneho poplatku za podaný návrh alebo za podané odvolanie. Podľa názoru sťažovateľa citované uznesenia nie sú v súlade so zákonom, pretože on vzhľadom na svoje osobné a majetkové pomery súdny poplatok zaplatiť nemôže.

Keďže sťažovateľ k sťažnosti žiadne listinné dôkazy týkajúce sa merita veci nepriložil, ústavný súd si ich vyžiadal z okresného súdu.

Z rozsudku okresného súdu č. k. 4 C 123/05-34 z 10. marca 2006 vyplýva, že žaloba sťažovateľa na vyslovenie neplatnosti platobného výmeru bola zamietnutá.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 3 Co 179/06-44 z 1. júna 2006 vyplýva, že krajský súd nerozhodol o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu, ale vrátil spis

okresnému súdu na rozhodnutie o žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle § 138 Občianskeho súdneho poriadku.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 4 C 123/05-45 z 26. júna 2006 vyplýva, že sťažovateľovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Podľa zistenia okresného súdu poberá sťažovateľ starobný dôchodok vo výške 8 535 Sk mesačne. Vzhľadom na jeho pomery a s prihliadnutím na výšku súdneho poplatku nie je priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov dôvodné.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 6 Co 123/06-49 z 23. augusta 2006 vyplýva, že krajský súd uznesenie okresného súdu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov potvrdil. Podľa zistenia krajského súdu sťažovateľ je dôchodca, býva v dva a pol izbovom družstevnom byte, je vlastníkom rozostavanej chaty. Jeho starobný dôchodok je 8 535 Sk mesačne, pričom jeho manželka poberá starobný dôchodok v sume 8 264 Sk mesačne. Vzhľadom na takto zistené majetkové pomery sťažovateľa, ako aj s prihliadnutím na výšku súdneho poplatku, ktorý je v odvolacom konaní 3 000 Sk, nie je požiadavka na poplatkové oslobodenie dôvodná. Uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 8. septembra 2006.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 6 Co 130/06-53 z 25. septembra 2006 vyplýva, že krajský súd po konštatovaní, že sťažovateľ nezaplatil súdny poplatok v stanovenej lehote na základe výzvy, ktorá mu bola doručená potom, čo mu nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, nerozhodol o odvolaní sťažovateľa vo veci samej proti rozsudku okresného súdu č. k. 4 C 123/05-34 z 10. marca 2006, ale vrátil vec okresnému súdu na zastavenie odvolacieho konania z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 4 C 123/05-54 z 18. októbra 2006 vyplýva, že konanie vo veci sťažovateľa o neplatnosť platobného výmeru bolo pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavené.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05).

Na prerokovanie a rozhodnutie tej časti sťažnosti, ktorá smeruje voči uzneseniu okresného súdu č. k. 4 C 123/05-45 z 26. júna 2006, nie je daná právomoc ústavného súdu. Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak táto právomoc neprislúcha všeobecným súdom. Proti uzneseniu okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok. Bolo v právomoci krajského súdu rozhodnúť o odvolaní. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Odlišná je situácia ohľadne tej časti sťažnosti, ktorá smeruje voči uzneseniu krajského súdu č. k. 6 Co 123/06-49 z 23. augusta 2006. Túto časť sťažnosti treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľ namieta, že uznesením krajského súdu mu nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, hoci jeho osobné a majetkové pomery sú také, že oslobodenie mu malo byť priznané. Je toho názoru, že tým došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa názoru ústavného súdu nie je možné so sťažovateľom súhlasiť. Je síce pravdou, že rozhodnutie súdu, ktorý postupom podľa § 138 Občianskeho súdneho poriadku neprizná účastníkovi konania oslobodenie od súdneho poplatku, je východiskovým bodom, na základe ktorého dôjde v konečnom dôsledku ku zastaveniu konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, avšak aj napriek tomu niet priamej príčinnej súvislosti medzi nepriznaním oslobodenia od súdneho poplatku a porušením práva na súdnu ochranu, resp. na spravodlivé súdne konanie. K zásahu do týchto základných práv dochádza totiž až právoplatným uznesením o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku (mutatis mutandis I. ÚS 1/00, ale aj 4 Cdo 70/93).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2006